

DZIENNIK SUWAŃSKI

TELEFON Nr. 68

RACHUNEK CZEKOWY: P. K. O. Nr. 63677

Redakcja i Administracja: ul. Kościuszki 81 == SUWAŃKI ==

Z dobrą wieścią za kraty więzienne Wczoraj weszła w życie dekret o amnestji

p. Prezydenta Rzeczypospolitej

WARSZAWA, 1. 2.

W dniu dzisiejszym wszedł w życie dekret Prezydenta Rzeczypospolitej o przedterminowym zwolnieniu z więzień, czyli t. zw. dekret amnestyjny.

Prawo zwolnienia więźniów politycznych we wszystkich więzieniach Polski zastrzegło wyłącznie dla siebie ministerstwo sprawiedliwości. Władze lokalne wpływu na amnestjowanie tej kategorii przestępców mieć nie będą.

Do zwolnienia przedterminowego wszystkich innych kategorii więźniów ministerstwo uprawniono prokuratorów sądów apelacyjnych.

Stos listów i depeš z życzeniami dla Dostojnego Solenizanta

WARSZAWA, 1. 2.

Z okazji dzisiejszego dnia imienin P. Prezydenta Rzeczypospolitej do kancelarii cywilnej na Zamku napływają od wczoraj depeše i listy z życzeniami od przedstawicieli Sejmu, Rządu, miast i instytucji oraz od osób prywatnych.

Nadszedł między innymi listek pisanym niezgrabną literą przez 6-letnią „Wioła i Różka z Warszawy”. Dwa młodzieńcywłocławscy życzą p. Prezydentowi dużo szczęścia.

Kamieniew u Gorkiego

Z wili pod Rzymem chce wielki pisarz wrócić do S. S. S. R.

MOSKWA, 1. 2. Donoszą z Rzymu, iż ambasador sowiecki Kamieniew odwiedził Gorkiego w jego wili.

Gorkij odwiedził 70-letnie swego życia chce obchodzić w S. S. S. R., dokąd powróci w najbliższym czasie.

Prezydent Rzeczypospolitej
Ignacy Mościcki

dzien swego patrona spędził w ścisłym gronie rodzinnym w Spale. Zgodnie z tem jego życzeniem, zaniechano specjalnego obchodu.

Sowiety zadowolone z polskich transportów węglowych

MOSKWA, 1. 2. „Prawa” dostawki 600 tys. ton węgla zastanowił w Leningradzie naradę i wywołane przez polski przemocem kopalni polskiej przemieszczanie węgla w celach w umów węglowy. Z Górkiewicz, który w Niemczech. Ze strony rządu bierze udział w dowodzie, że Sowiety nie napotkał ekonomicznych, technicznych, czy innych przeszkód na drodze ruchu węgla polskim w fabrykach. W Leningradzie, w tym celu zamowienia nie Leningradzkiej.

W rozmowie ze współpracownikami „Prawy” opowiada, że swą stronę pisma sowieckiego Górkiewicz, że w sprawie dostaw węgla z polski przewęglu polskiego do Polski, który w tym celu wywołal się na tej bierze udział. W tym celu zamowienia sowieckie-polskich koncernów węgla.

Zamówienie sowieckie w...

Dawniej i dziś

DAWNIEJ: Pielarica, postotka, To gniewna, in siodka, Drapieżna pasterzyna, Dalekoczytal
DZIS: Człowiek w szmacie, pół gola, Partuje dokoła, Dławiąc ją zachwycą, Cioteczony

Pos. Wojewódzki nie traci tapy Autorytetu sądu — nie uznaje

WARSZAWA, 1. 2.

O godz. 10-ej rozpoczęło się posiedzenie sądu marszałkowskiego pod przewodnictwem wicemarszałka Daszyńskiego. W posiedzeniu uczestniczył p. marszałek Rataj.

Dla udziału w wyroku wzywano p. Wojewódzkiego, który przedstawił postulaty, dotyczące metod dalszego przesłuchiwanie go w sądzie.

Podczas narady w tej sprawie pos. Wojewódzki oczekiwał wyniku w kuluarze.

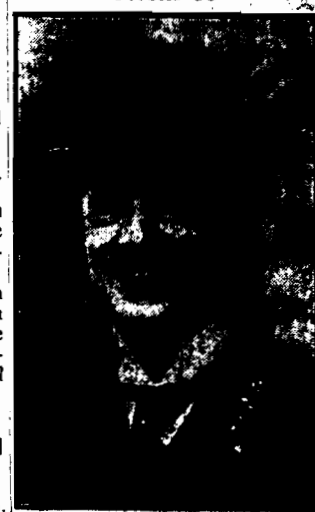
Zapytany przez dziennikarzy o stosunek swój do sądu, odpowiedział:

— Autorytetu sądu nie uznaję. Wyjaśnić udzieli, tak samo jak udzieliłbym ich każdemu, kto o tem interesuje.

Następnie przystąpiono do jego przesłuchania, które jest sfiogroflowane przez redaktorów Dariusza sejmowego pp. Karola Irzykowskiego i Emila Grossa.

Przed południem ogłoszł się miastki p. Aleksuk z Nowogródka i zażądał swego przesłuchania. Wicemarszałek Daszyński wyznaczył je na godz. 12-tą.

W nowym rządzie Niemiec

HERZOG nacjonalista skwalcedł, ministerowy 200 stopca kanczera i ministrom sprawwobrony w nowym rządzie niemieckim.

Rząd odebrał koncesję Bankowi Centralnemu w Poznaniu

za przekroczenie ustawy

Rada ministrów na ostatnim swem posiedzeniu uchwałała odebrać koncesję Bankowi Centralnemu w Poznaniu.

Uchwała powyższa zapada na skutek wniosku ministerstwa skarbu, który stwierdził, że Bank Centralny udzielał kredytów bez zabezpieczenia, dawał pożyczki członkom Rady i t. p.

Wódka w Sowietach bez ograniczeń

RYGA, 1. 2. Sowietom Z. S. S. R. odrzucił probę Archangielska o zakazie sprzedaży 40% wódki w północnych powiatach gubernii.

Uzupełnienie gabinetu niemieckiego Jeszcze dwaj nacjonaliści ministrami

BERLIN, 1. 2. Hindenburg na wniosek Marza zatwierdził dzień nominację Hergta na stanowisko wicekanczera i ministra sprawwobrony.

dziwości oraz von Keudela na stałnowisko ministra sprawwobrony.

Rozłam i wrzenie wśród nacjonalistów niemieckich

BERLIN, 1. 2. W kręgu partyniemieckich nacjonalistów rozdziewik wzmagają się z godziną na godzinę. Prawo skorzydło tej partji stol w wyrażonej sprzeczności z resztą stronnictwa.

miętko - nacjonalnej, postanowila z nęj wystąpić. Konserwatyści przygotowują odezwę, która zawierac będzie protest przeciw stanowisku nacjonalistów i oraz slobowanie niezachwianej wierności dla cesarza i monarchii.

Partja konserwatywna, wchodząca dotąd w skład partji niemieckiej - nacjonalnej, postanowila z nęj wystąpić. Konserwatyści przygotowują odezwę, która zawierac będzie protest przeciw stanowisku nacjonalistów i oraz slobowanie niezachwianej wierności dla cesarza i monarchii.

Masakra Amerykanów i Anglików w Chinach środkowych 250 osób zamordowanych

NOWY JORK, 1. 2. Departament marynarki otrzymał wiadomość, jakoby w Chinach środkowych wymordowano Amerykanów i Anglików. Zginąć miało 250 osób.

wych wymordowano Amerykanów i Anglików. Zginąć miało 250 osób.

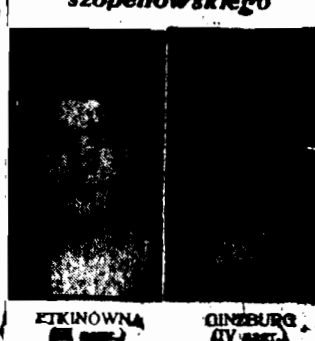
Nowa era w Chinach Po Anglii rezygnują przywilejów inne mocarstwa

LONDYN, 1. 2. W miarodajnych kołach pekinkeskich oświadczenia, że skoro Anglija gotowi są zrezygnować z wszystkich przywilejów, inne mocarstwa nie będą również przy tych przywilejach obywateli.

Przyjęcie propozycji angielskich przez rząd komtoński i północny ma wielkie szanse.

Górnicy amerykańscy WYKLUCZYLI KOMUNISTÓW ze Związków zawodowych

CHICAGO, 1. 2. „Chicago Tribune” donosi, iż Kongres górników amerykańskich w Indianapolis uchwalił 1.500 głosami przychw 18, wykluczenie komunistów ze związków zawodowych.

ETKINOWNA GINEBURG (IV sier.)

Nowy wódz Reichswehry

Dr. GESSLER kandydatem przez Hindenburga na nowego ministra Reichswehry.

O KAŻDY KAMIEŃ TWIERDZY walczą Niemcy jak o pozycję na wojnie

PARYŻ, 1. 2. Jako przyczynę uwłokd wrokowanach o rozbrojenie Niemiec podaje „Petit Parisien” oprór von Pavelsa przeciw szburzeniu fortów pod Królewcem.

„Petit Journal” twierdzi, iż naładanie Niemiec umowa, dotycząca twierdz wschodnich, nie będzie obecne orb zona.

FRANCJA NIEZADOWOLONA z przewlekania sprawy twierdz przez Niemcy

PARYŻ, 1. 2. Dzisiejsza prasa paryska ujawnia duże niezadowolenie i rozczarowanie z powodu niekorzystnego przebiegu rokowań o rozbrojenie Niemiec, zwłaszcza z powodu przyjętej przez delegację niemiecką taktyki przewlekania sprawy.

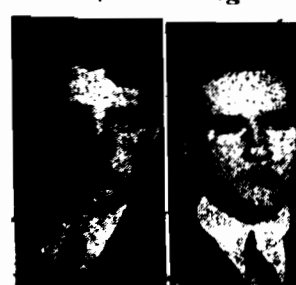
prze todenie krakoficynym eksper tom woskowym sprawozdania jeszcze przed rozpoczęciem dzisiejszego posiedzenia Rady ambasadorów, wyznaczonogo na godz. 10 rano.

Zaburzenia w Budapeszcie Demonstracja robotników przed parlamentem

BUDAPESZT, 1. 2. W czasie inauguracji parlamentu wczesnego demonstrowali wczoraj robotników pod hasłem walki z reakcją. Aresztowano około 200 robotników, którzy usiłowali wdrzeć się w czasie obrad do gmachu parlamentu.

wali wdrzeć się w czasie obrad do gmachu parlamentu.

Laureaci Konkursu szopenowskiego

LEW GIBORIN SZPINALSKI (II sier.)

Na pięć lat gwarantowana republika na Węgrzech

BUDAPESZT, 1. 2. Hr. Bethlen w wywiadzie prasowym oświadczył, iż Węgry nie mogą myśleć ani o powołaniu Habsburgów, ani żadnej innej dynastji na tron w przeciągu najbliższych 5-ciu lat.

20 żołnierzy chińskich rozstrzelanych za samowolę

LONDYN, 1. 2. Z wyroku sądu wojennego rozstrzelano 22 żołnierzy armji kantońskiej, którzy na rzece Jag - Tse nawadli na okręt amerykański i usiłowali go zatopić.

LONDYN, 1. 2. Z wyroku sądu wojennego rozstrzelano 22 żołnierzy armji kantońskiej, którzy na rzece Jag - Tse nawadli na okręt amerykański i usiłowali go zatopić.

Niemcy wolne od kontroli wojskowej aliantów

W sprawie twierdz wschodnich ostatnie słowo padnie dziś w Paryżu

BERLIN, 1. 2. — Tel. wł. — O godzinie 12 w nocy z dnia 31 stycznia...

misowo, będą one wniesione przed Radę Ligi Narodów. Ostatnie rokowania w sprawie...

strecza sprawa pasy fortifikacyjnego odległego o 50 kilometrów od Królewca.

przy zachowaniu betonowych podziemnych umocnień w odległości kilkudziesięciu kilometrów od Królewca...

Spadek wywozu węgla z Polski

Eksport węgla kamiennego w pierwszej połowie stycznia r. b. uległ dalszej zmianie...

do 15 stycznia r. b. wywieziono 554 tys. tonn, czyli mniej wykazywało 96 tys. tonn...

Mowa jest srebrem, ale milczenie...

Dziennikarz na nowiny ma apetyt wliczy, Nic nie szkodzi. Niech milczą sobie ministrowie...

NIE wskrzeszać zbrodni rozbiorów

W tym samym czasie — może tegoż samego dnia — gdy prof. Krzyżanowski i wiceprez. Banku Polskiego...

SZPINALSKI I ETKINOWNA

Dziedzę stepów dalekich i córka Warszawy Laureaci konkursu Szopenowskiego...

WARSZAWA, 1. 2. Jeżeli o Leonie Oborlinie — o którym pisaliśmy wczoraj — powiedzieć można...

Niedawno byłem w Paryżu. Tam naprawdę poznałem muzykę nowoczesną i nauczyłem się ją cenić.

Jestem rodowitym Polakiem, z krwi i kości — powiada — ale urodziłem się w Rosji nad Kubanią...

— Jestem warszawianką — rozpocząła swoje muzyczne „curriculum vitae”...

Cień Napoleona I SPRAWA WSCHODNICH TWIERDZ NIEMIECKICH

Memento z za grobu zwycięzcy z pod Jemy dla pana generała von Pawelsa

Paryż, 31 stycznia. Wczoraj nastąpiło spotkanie generała von Pawelsa — tego właśnie, który przyjechał bronić fortec niemieckich z Napoleonem I, cesarzem Francji.

W mahoniowej groty, w której na dnie, w cieniu leży trumna olbrzymich rozmiarów.

kapitan — że generał von Pawels dumna w tej chwili o bitwie pod Jeną...

Posiedzenia Komisji wojskowej międzysojuszniczej pod przewodnictwem marszałka Focha odbywają się w pałacu Inwaldów...

W zółkłem, jesiennym świetle gestych witraży pielgrzymi z całego świata mówili i stąpali na palcach dookoła opuszczonej w ziemię głębokiej, okrągłej...

z fortcami? Czy Niemcy obstają przy swym twierdzeniu, że fortece te mają charakter czysto obronny?

Z-drobnych złotówek -- wielkie okręty

Program działalności Komitetu floty narodowej

WARSZAWA, 1. 2. Komitet Floty narodowej w celu społecznym i swym działalnością postąpił i zamierza odpowiednio stać się...

wielkie okręty tak niezbędne dla dalszego rozwoju naszej Ojczyzny.

Majątek ex-cesarzowej Meksyku

przechodzi w połowie na rzecz państwa

BRUKSELA, 1. 2. Zmarła cesarzowa meksykańska, Karolina belgijska, pozostawiła majątek, sięgający 10 milionów złotych franków...

GIEŁDA WARSZAWA, 1. 2. Ponieważ pogłoski o zamierzeniu jakoby przez Bank Polski ponownemu obniżeniu kursu dolara nie sprawdziły się...

Lloyd George w Warszawie

w przejeździe do raju swieckiego

Z Londynu donoszą nam: Odkładana kilkakrotnie podróż Lloyd George'a do Rosji ma ostatniecznie dojść do skutku w marcu lub kwietniu.

Po drodze polityk angielski odwiedził ma Berlin, a następnie Warszawę, gdzie zatrzyma się dni kilka.

DZIS W RADJO

WARSZAWA, (Huz. lat 980 mtr.): Godz. 15: Komunikaty: gospodarczy i meteorologiczne; godz. 16:45: Program dla dzieci; godz. 17:15: Koncert popołudniowy...

PRYWATNE NOTOWANIA

Metale Rubel złoty 4.68, Dolar srebrny 8.45, Rubel srebrny 2.76, Srebro białe ros. synki 1.28.

PRZEGLĄD SPORTOWY Nr. 5 Cena 30 gr. Korrespondencja własna z hokejowych mistrzostw Europy...

Ustawa przemysłowa bez przymusu cechowego w csaitecznej redakcji przed podpisem Prezydenta Rzeczypospolitej

O potrzebie zalozenia Miejskiej Kasy Oszczednosci. Cele i organizacja.

Do wielu trok jakimi obarczone sa swiazki samorządowe miejskie i wiejskie, należa równiez...

Kasy Oszczednosci. Jest to nowosci tylko w b. Kongresowce, w satorach austriackim i pruskim istnieja oddawna, gdzie rozwijaly sie i rozwijaja bardzo pomyslnie...

W b. Kongresowce nie mogly powstać, gdyż nie mieliśmy samorządu. Byly tylko kasy gminne...

Jako cel kas tych na pierwszym miejscu nalezy postawic szerzenie oszczednosci wóród miejscowych mas...

Następnie chodzi o przyscie z pomocą kredytowa drobnemu kupiectwu i rzemioslom...

Dotychczas drobny kupiec, rzemieślnik miał utrudnione zdobycie letniego kredytu w Bankach państwowych...

Trzecim celem nie mniej ważnym, jest mozliwosc lokowania funduszow renowacyj...

Z sali teatralnej. Występy Juljusza Adlera w dramacie Stryndberga „Ojciec“ i sztuce Wildganssa „Młosc i Erotyka“.

Juljusz Adler należy do wybitnych artystow dramatycznych tygodniowych.

Pierwsze występy w Suwałkach Adlera odnosi się do r. 1912 i już wtedy swoja mistrzowska gra Adler zdobył serca teatromanow.

Po raz drugi J. Adler był w Suwałkach, w czasie cieżkiej nad wyraz okupacji niemieckiej, gdy pod uciakiem podkutego buta żołdaka niemieckiego zamarto życie i wszystko sprowadzone zostało do niskiej szablonejowej wegetacji pod komendą pruskiego feldfebla.

Gra J. Adlera była wtedy promieniem światła w atmosferze mroku i ciemności.

Po raz trzeci był J. Adler w Suwałkach, w końcu zeszłego roku i występował w „Urielu Acosta“ i „Hinketan“ E. Toller'a

Główna zasługa J. Adlera dla Suwałk polega na tem, że wniósł repertuar powazny i pierwszorzędnny w porównaniu z lekkim operetkowym repertuarem, jakim do tych czas darzylis przyjezdne trupy tu-tejszej publiczności.

Jak już donosiliśmy obecnie Adler wystąpił w dniu 30 stycznia w roli rotniszczaka w dramacie „Ojciec“.

W tej że roli z polskich artystow występuje znakomity Adwentowicz, a z żydowskich Sokolow, który z roli tej p-trafil stworzył typ warjanta.

W. Jarczowski... Data 4 lutego 1927 r. w sali Robt. Chyba... Beneficjuszka artyst. dram. W. Jarczowskiego... Współdziałaniem kole amatorskiego „Lira“... „Gwiazda Syberji“

Kronika Polteyina.

Kradzież. W dniu 31 stycznia skradziono ze spiżarni Kruczyńskiego, zam. przy ulicy Rynkowej 46, zboża na ogólną sumę 600 zł.

Wyrodna matka zabija swe dziecko i grzebie je w śmietniku. Obawa przed wstydem pochęca ją do zbrodni. Przy ulicy Jatkowej 25 w czasie wywożenia śmieci z śmietnika, znaleziono zwłoki noworodka, picel żeńskiej

Zwłoki „socwały“ zabezpieczone w kostnicy szpitalnej do dyspozycji sądnego śledczego. Dochodzenie w toku.

Kiedy się oni nauzą przestępstwa przestaw, straszących godny karku. W dniu 31 stycznia rb. sporządzone protokoly sa przekroczenia przepisow okradających godny hardlu na: Gimite Muro, Lankowskiego Altera, Jozia Hirana i Braunrota Abrama.

PRALNIA BIELIZNY p. f. K. CHANOWICZ

ul. Kościuszki № 10.
Robota szybka, tania, akurata i solidna, udoskonalona nowymi prasowaczkami.
PROSIMY SZANOWNĄ KLIENTELĘ O ZASZCZY-CENIE I SWEM I OBSTALUNKAMI.

Skradziono Do wynajęta

z oddzielnym wejściem. ul. Kościuszki 70 m. 1.

Co robią magistraty miast w dziedzinie sportu i wychowania fizycznego młodzieży.

Wzorowa działalność Magistratu m. Kalisza.

Ustawa o wychowaniu fizycznym młodzieży wkrótce wchodzi w życie. Z tą chwilą samorządy, szkoły i wszelkie instytucje związane postępowaniem w dziedzinie wychowania młodzieży będą musiały zabrać o wiazku więcej uwagi poświęcać tej doniosłej sprawie niż obecnie.

Obecnie sprawa wychowania fizycznego młodzieży pozostawiona przeważnie prywatnej inicjatywie. Zależnie od zrozumienia i dobrej woli poszczególnych jednostek, związki sportowe, P. W. i wszelkie inne organizacje, zajmując się fizycznym wychowaniem młodzieży uzyskiwały mniejsze lub większe poparcie Magistratów, konieczne w tak zasadniczych poczynaniach jak np. zdobycie placu do ćwiczeń, budowy strzelnicy i t. p.

Taką troskliwością o młodzież i dobrą wolą odznacza się Magistrat miasta Kalisza, budując wielki stadion sportowy. Obecnie na porządku dziennym w Kaliszu jest sprawa budowy strzelnicy dla P. W.

Konferencja dyrektorow szkół i kierownikow hufcow szkolnych, prezesow i komendantow stowarzyszen wojskowo-wychowawczych, na której wśród szeregu aktualnych spraw przysposobienia wojskowego postanowiono wybudować strzelnicę i plac do ćwiczeń oddziałow P. W.

Odpowiedni plac na tę budowę zainteresowani mają otrzymać od Magistratu i już od wiosny jest nadzieja, że młodzież będzie mogła uczyć się strzelania.

Uwaga! Uwaga!

Od 9 lutego do 15 marca 1927 r. ciągnięcie klasy XIV

Loterji Państwowej

Na 72 000 losow 32 000 wygranych na ogólną sumę zł. 10.383.400.

Największa wygrana 1/2 miliona złotych

Cena losow: 50 zł, 100 zł, 200 zł

Losy do nabycia w kolekturze A. Brauna. ul. Kościuszki 62.

Święto M. B. Gromnicznej w tradycji polskiej.

Królowa Korony Polskiej. — Uroczystości kościelne — Przepowiednie i wierzenia. — Zwyczaje ludowe w dzień M. B. Gromnicznej.

Postać N. Marij Panny już od najdawniejszych czasow odczynała szczególnie szczególna ze strony Polakow. Była ona i jest do dzisiaj duma Patronką Polskiej, czyli Królową Korony Polskiej, wizerunek Jej każdy Polak nosił dawniej na swej pierści, czy to jako medalik, czy też jako ryngraf na zbroi. Rycerstwo nasze, gódo, eżo do boju spiewało przepiękną pieśń, według tradycji napisaną jeszcze przez apostoła Polski św. Wujciecha, a czyniącą się od słow: „Boga

„kto kocha Maryję Nie pyta o wilnę“ mawiano dawniej, chcąc zaznaczyć, iż każde święto Marij Panny trzeba poprzedzić postem, chociażby post ten nie był bezwzględnie nakazany przez Kościół. Jednym z takich swiat, pierwszym w porządku kalendarzowym, jest święto Oczyszczenia Matki Boskiej w Polsce popularnie nazwane świętem Matki Boskiej Gromnicznej. W dniu tym poświęca się w kościele świece woskowe, zwane „gromnicami“, które w czasie nabożństwa bywają zapalone i trzymane w ręce. Poświęcone w czasie nabożństwa świece te trzymane są u ludu przez cały rok w domu. Zapalają je podczas burzy i gromow, jako ochronę przed groźącym niebezpieczeństwem, przedewszystkiem zaś w godsi-

Nadmienić jeszcze trzeba, że zdarzają się i zabobonne nadużycia owej błogosławionej święcy. Tak np. w niektórych stronach dzławczęta w tym dniu opalają sobie włosy gromnicą, co ma chronić je od pioruna. W innych zaś stronach co już jest dozwolone przez Kościół — wosku gromnicy używają do przyrządzenia maści leczniczej. Także i humorystyka ludowa ma w święcie Matki Boskiej Gromnicznej swoje zastosowanie. Oto kawalerowie, którzy się dotego dnia nie oświadczyli żadnej pannie, nie mieli już czasu zenić się w pusty. Dziewczęta mawiały przeto do nich: „W dzień Panny Gromnicznej Bywaj zdrow mojej słuczynie.“ Według wierzeń ludowych w to święto niedźwiedź opuszcza swą jaskinię i wychodzi